

GEMEENSCHAPS- EN GEWESTREGERINGEN
GOUVERNEMENTS DE COMMUNAUTE ET DE REGION
GEMEINSCHAFTS- UND REGIONALREGIERUNGEN

VLAAMSE GEMEENSCHAP — COMMUNAUTE FLAMANDE

VLAAMSE OVERHEID

Bestuurszaken

[C – 2006/36172]

19 JULI 2006. — Omzendbrief BB-2006/10 betreffende de verkiezingen van 8 oktober 2006. — Ingave en doorsturen van de verkiezingsuitslagen. — Uitvoering van de artikelen 58bis van de Gemeentekieswet en van artikel 21ter van de Provinciekieswet

Aan de voorzitters van de hoofdbureaus

Aan de provinciegouverneurs,

Aan de deputaties van de provincieraden

Aan de colleges van burgemeester en schepenen

Geachte voorzitter,

Mijnheer de gouverneur,

Geachte deputatie,

Geacht college,

In van mijn rondzendbrief van 19 april 2006 heb ik u al geïnformeerd over de basisregels die zullen gelden bij het doorsturen en publiceren van de verkiezingsresultaten op 8 oktober eerstkomend. Artikel 58bis van de Gemeentekieswet en artikel 21ter van de Provinciekieswet bepalen dat de voorzitters van de hoofdbureaus die uitslagen via digitale weg doorsturen. Met deze brief wens ik u daarover reeds nadere informatie te bezorgen.

Ik herinner er nogmaals aan dat de voorzitters van alle hoofdbureaus op alle niveaus, en de personen aan wie zij taken delegeren of machtigen in hun plaats op te treden, moeten beschikken over een elektronische identiteitskaart. Dat is noodzakelijk voor zowel het ingeven van kandidaten op basis van de voordrachtsakten als het ingeven van de uitslagen op de dag van de verkiezingen.

Deze verplichting geldt niet voor de personen die uitslagen ingeven op alleenstaande pc's in geval van niet-geautomatiseerde verkiezingen doch alleen voor de bediener van de door het agentschap ter beschikking gestelde laptop (zie verder).

1. Wijze van ingeven en doorsturen van de resultaten

Op 8 oktober zal voor de ingave van de verkiezingsresultaten een systeem gebruikt worden dat grondig verschilt met vorige verkiezingen. Er zal immers geen gebruik meer gemaakt worden van Publilink, het netwerk van Dexia. In de kritieke periode zal evenmin gebruik worden gemaakt van het publieke internet.

1.1. Gebruik van een specifieke laptop voor het doorsturen van de resultaten, zowel waar manueel als waar per computer wordt gestemd

Elk hoofdbureau dat uitslagen moet doorsturen krijgt daarvoor van het agentschap voor Binnenlands Bestuur een specifieke laptop ter beschikking. In het hieronder punt 1.3.1 vermelde geval waarin meerdere hoofdbureaus samen zetelen, wordt slechts één toestel geleverd.

Deze laptop is in principe volledig draadloos verbonden met de beveiligde site van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur. Er wordt gebruik gemaakt van GPRS en EDGE technologie van het Mobistar gsm-netwerk. Als met geen van beide systemen een behoorlijke verbinding tot stand kan gebracht worden, is er nog een klassieke modemverbinding mogelijk via een gewone analoge PSTN-telefoonlijn.

Het toestel kan bijgevolg het best opgesteld worden op een plaats waar gsm-signalen kunnen ontvangen worden en waar – in noodgeval – verbinding kan gemaakt worden met een telefoonaansluiting.

Ik wil erop wijzen dat voor het ingeven van de kandidaten (vanaf 9 september) op basis van de voordrachtsakten, het hoofdbureau zelf voor een computer moet zorgen. Het toestel moet voorzien zijn van een moderne browser, een vrije usb-poort en een internettoegang. Een usb-kaartlezer voor de elektronische identiteitskaart wordt geleverd door het agentschap.

1.2. Procedure voor de niet-geautomatiseerde kiesomschrijvingen

Ook in de kantons waar het stemmen manueel gebeurt, worden de resultaten van de stemopnemingsbureaus digitaal ingegeven en doorgestuurd naar de centrale server van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur in Brussel. Het agentschap stelt de infrastructuur en toepassingssoftware ter beschikking die hiervoor nodig is. De resultaten worden doorgestuurd naargelang de voorzitter de stemresultaten in het systeem invoert.

In de gemeenten en de kantons waar manueel wordt gestemd, gebeurt het tellen van de uitslagen in de stemopnemingsbureaus. Die regeling wijzigt niet ten opzichte van vorige verkiezingen. De resultaten van de telling worden per stemopnemingsbureau op de daartoe voorziene formulieren genoteerd.

Zoals in het verleden bezorgen de voorzitters van de stemopnemingsbureaus de resultaten zo spoedig mogelijk aan de voorzitter van het gemeentelijk hoofdbureau (gemeenteraadsverkiezingen) of aan de voorzitter van het kantonhoofdbureau (provincieraadsverkiezingen).

Als de gemeente of het kanton voldoende heeft aan één ingavetoestel, brengt zij deze gegevens rechtstreeks in op de laptop. Er is één toestel voorzien per hoofdbureau. De steden Gent en Brugge en de kantons Gent, Brugge, Kortrijk, Aalst, Halle, Oostende en Meise krijgen 2 toestellen per hoofdbureau ter beschikking.

Grotere gemeenten of kantons die meerdere ingavetoestellen wensen te gebruiken dan het aantal ter beschikking gestelde laptops, kunnen de gegevens van de telbureaus ingeven op gewone alleenstaande pc's. Het agentschap levert een cd met de software hiervoor, samen met een diskette met de gegevens betreffende de kandidaten en telbureaus. Deze pc's genereren dan per telbureau een bestand dat via de laptop opgeladen kan worden middels een diskette of memory stick.

De hoofdbureaus moeten er bijgevolg voor zorgen over evenveel pc's te beschikken als er personen zijn die gegevens inbrengen.

Deze toestellen moeten voorzien zijn van een cd-drive en diskettelezer of usb-poort voor memory stick. Volgende besturingssystemen zijn geschikt : Windows XP, Windows NT en Windows 2000 met 128 mb RAM of Windows 98 met 64 mb RAM. Schermresolutie minimaal 600 X 800, 100 mb vrij op de harde schijf.

De operatoren van deze alleenstaande pc's hebben geen elektronische identiteitskaart nodig. Die is wel vereist voor de voorzitter of zijn gedelegeerde voor het gebruik van de laptop.

De voorzitter van het kantonhoofdbureau kan met behulp van de laptop die het agentschap ter beschikking stelt, het proces-verbaal opmaken als alle gemeenten van het kanton in hun gemeentelijk hoofdbureau verwerkt zijn. Hij kan het verloop van de verkiezingen m.b.t. zijn taken volgen via de websoftware op de laptop.

Op zijn beurt zal dan ook de voorzitter van het districtshoofdbureau het proces-verbaal opmaken en, in geval van appantering, ook in zijn hoedanigheid van arrondissementsvoorzitter.

1.3. Procedure voor de geautomatiseerde kiesomschrijvingen

1.3.1. Samen zetelen van hoofdbureaus in gemeenten en kantons

In uitvoering van de wet van 11 april 1994 tot organisatie van de geautomatiseerde stemming zal de registratie van de geheugendragers met de stemresultaten voor alle verkiezingen samen gebeuren op het gemeentelijk hoofdbureau.

Voor de provincieraadsverkiezingen is er bijgevolg geen totalisatie meer op het niveau van de kantons. De totalisatie voor die verkiezingen gebeurt in een beweging samen met die van de gemeenteraadsverkiezingen in het gemeentelijk hoofdbureau. Het kantonhoofdbureau zelf heeft dus geen totalisatiecomputers meer nodig.

Het kantonhoofdbureau voor de provincieraadsverkiezingen, en wat Antwerpen betreft ook de (stads)districtshoofdbureaus, zal samen zetelen met het gemeentehoofdbureau van de kantonhoofdplaats. De voorzitter van het kantonhoofdbureau staat in voor de organisatie van en de taakverdeling in het samengevoegde bureau.

Met betrekking tot deze regeling heb ik op 26 juni 2006 een uitvoeringsbesluit genomen.

1.3.2. Werkwijze

In de gemeenten en de kantons waar elektronisch wordt gestemd, zijn er geen stemopnemingsbureaus. De totalisatie en registratie van de stemmen gebeurt rechtstreeks op het hoofdbureau.

Krachtens artikel 19 van de wet tot organisatie van de geautomatiseerde stemming, worden op elke totalisatiecomputer maximum 30 stembureaus getotaliseerd. Als er meer dan 30 stembureaus moeten worden getotaliseerd in een hoofdbureau, dan is er een bijkomende totalisatiecomputer ter beschikking per begonnen schijf van 30 stembureaus.

Van zodra de resultaten van alle stembureaus van één totalisatiecomputer opgeladen zijn, dan wordt een diskette gegenereerd waarmee het hoofdbureau deze gedeeltelijke uitslag naar de centrale server in Brussel kan sturen. Dat gebeurt via de specifiek daartoe ter beschikking gestelde laptop.

Het lokaal vrijgeven van de stemcijfers per schijf van 10 stembureaus is niet meer mogelijk. Deze vroeger soms toegepaste procedure kan immers leiden tot vertraging bij het doorsturen van de resultaten. Op 8 oktober gebeurt een automatische bekendmaking van gedeeltelijke resultaten per totalisatiecomputer dat de resultaten van al zijn stembureaus heeft verwerkt (maximum 30 stembureaus).

Omdat deze uitslag onmiddellijk naar de centrale computer doorgestuurd wordt, is er ook geen « bovenliggende totalisatie » meer nodig waarbij de samentelling van de stemmen gebeurt van verschillende totalisatiecomputers.

Ik wil er ook nog op wijzen dat de software in de totalisatiecomputers niets meer afdrukt. Het is dus nutteloos om op deze computers printers aan te sluiten.

De bevoegdheden van het kantonhoofdbureau blijven volledig behouden. De voorzitter kan met behulp van de laptop die het agentschap ter beschikking stelt, het proces-verbaal opmaken als alle gemeenten van het kanton in hun gemeentelijk hoofdbureau verwerkt zijn. Hij kan het verloop van de verkiezingen m.b.t. zijn taken volgen via de websoftware op de laptop.

Op zijn beurt zal dan ook de voorzitter van het districtshoofdbureau het proces-verbaal opmaken en, in geval van appantering, ook in zijn hoedanigheid van arrondissementsvoorzitter.

De voorzitter van het gemeentelijk hoofdbureau heeft geen inzage in de gegevens van de provincieraadsverkiezingen van zijn gemeente. Evenmin als de voorzitter van het (stads)districtshoofdbureau inzage heeft in de gegevens van de gemeenteraadsverkiezingen in zijn district.

2. Praktische modaliteiten inzake levering en ophaling van de specifieke laptops

Ik vestig er de bijzondere aandacht op dat de specifieke laptop die het agentschap voor Binnenlands Bestuur ter beschikking stelt, uitsluitend gebruikt kan worden voor het opladen van de uitslagen, het versturen ervan naar Brussel en voor het aanmaken van een deel van het proces-verbaal op de dag van de verkiezingen en de daaropvolgende nacht. Het toestel is daartoe voorzien van een printer.

De laptop zal tegen ontvangstbewijs geleverd worden aan de hoofdbureaus in de week vóór de verkiezingen. Het agentschap zal hiervoor individuele afspraken maken. Bij de levering wordt onmiddellijk een test gedaan door een technicus van EDS-Telindus. Dat gebeurt op de locatie waar het toestel op 8 oktober zal opgesteld staan.

Op zondag 8 oktober moet een tweede test gebeuren tussen 9 en 12 uur in de voormiddag. De voorzitter van het hoofdbureau neemt hiervoor het initiatief. De correcte uitvoering van deze test wordt opgevolgd via het centraal computersysteem.

De ter beschikking gestelde laptops zullen in de week na de verkiezingen opnieuw worden opgehaald.

Ik verzoek de provinciegouverneurs in het volgende nummer van het Bestuursmemoriaal de datum van publicatie van deze omzendbrief in het *Belgisch Staatsblad* te vermelden.

Ik bezorg deze omzendbrief ook rechtstreeks aan alle gemeente- en provinciebesturen.

Deze omzendbrief kan ook geraadpleegd worden via het internet op het volgende adres :

www.binnenland.vlaanderen/regelgeving/omzend.htm

Voor bijkomende informatie : e-mail : binnenland-verkiezingen@vlaanderen.be

secretariaat verkiezingen, tel. 02-553 43 74 en 02-553 40 21

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering,

M. KEULEN